

2024/1038

2024 4 10

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1038

2024 m. balandžio 9 d.

kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios toksinų T-2 ir HT-2 koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/915

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų ⁽¹⁾, ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2023/915 ⁽²⁾ nustatytos didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų koncentracijos maiste vertės.
- (2) toksinai T-2 ir HT-2 yra įvairių *Fusarium* rūšių gaminami mikotoksinai. Toksinas T-2 greitai suskaidomas į daug produktų, o toksinas HT-2 yra pagrindinis metabolitas;
- (3) 2011 m. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) priėmė mokslinę nuomonę dėl toksinų T-2 ir HT-2 pašaruose ir maisto produktuose keliamos rizikos gyvūnų ir visuomenės sveikatai ⁽³⁾. Tarnyba nustatė 0,1 µg/kg kūno masės bendro kiekio leidžiamą paros dozę (LPD), taikomą toksinų T-2 ir HT-2 sumai. Vidutinis lėtinis su maistu suvartojamų toksinų T-2 ir HT-2 sumos poveikis, remiantis turimais paplitimo duomenimis, yra mažesnis nei visų amžiaus grupių populiacijų LPD, todėl tiesioginio pavojaus sveikatai nėra;
- (4) atsižvelgiant į 2011 m. mokslinės nuomonės išvadas, Komisijos rekomendacija 2013/165/ES ⁽⁴⁾ buvo priimta siekiant surinkti daugiau duomenų apie toksinus T-2 ir HT-2 grūduose ir grūdų produktuose, geriau suprasti kasmetinius paplitimo skirtumus ir gauti daugiau informacijos apie maisto perdirbimo (pvz., maisto ruošimo) ir agronominių veiksnių įtaką toksinų T-2 ir HT-2 buvimui;
- (5) 2017 m. Tarnyba priėmė mokslinę nuomonę dėl tinkamumo nustatyti T-2 ir HT-2 toksinų ir modifikuotų jų formų bendrą sveikatos požiūriu grindžiamą orientacinę vertę ⁽⁵⁾. Nustatyta bendra ūmaus poveikio etaloninė dozė (ŪPD), lygi 0,3 µg/kg kūno masės, skirta toksinų T-2 ir HT-2 ir jų modifikuotų formų sumai. Be to, buvo nustatyta bendro kiekio LPD, taikoma toksinų T-2 ir HT-2 ir jų modifikuotų formų sumai – 0,02 µg/kg kūno masės, pakeičiant ankstesnę 0,1 µg/kg kūno masės bendro kiekio LPD;
- (6) be to, 2017 m. Tarnyba paskelbė mokslinę ataskaitą dėl toksinų T-2 ir HT-2 poveikio žmonėms ir gyvūnams per maistą ⁽⁶⁾. Toje ataskaitoje pateikti ūmaus poveikio per maistą įverčiai nerodė Tarnybos nustatyto bendros ŪPED viršijimo. Tačiau pagal tam tikrus lėtinio poveikio per maistą scenarijus buvo viršyta bendro kiekio LPD kūdikiams, mažiems vaikams ir kitiems vaikams, taip pat buvo didelis poveikis ir paaugliams, o tai rodo, kad gali kilti pavojus sveikatai;

⁽¹⁾ OL L 37, 1993 2 13, p. 1.

⁽²⁾ 2023 m. balandžio 25 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/915 dėl didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų koncentracijos maiste, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 (OL L 119, 2023 5 5, p. 103).

⁽³⁾ *Scientific opinion on the risks for animal and public health related to the presence of T-2 and HT-2 toxin in food and feed* (EFSA Journal 2011;9(12):2481, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2011.2481>).

⁽⁴⁾ 2013 m. kovo 27 d. Komisijos rekomendacija 2013/165/ES dėl toksinų T-2 ir HT-2 grūduose ir grūdų produktuose (OL L 91, 2013 4 3, p. 12).

⁽⁵⁾ *Scientific opinion on the appropriateness to set a group health based guidance value for T2 and HT2 toxin and its modified forms* (EFSA Journal 2017;15(1):4655, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4655>).

⁽⁶⁾ *Scientific report on human and animal dietary exposure to T-2 and HT-2 toxin* (EFSA Journal 2017;15(8):4972, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4972>).

- (7) todėl, siekiant užtikrinti aukštą visuomenės sveikatos apsaugos lygį, tikslinga nustatyti didžiausią leidžiamąją toksinų T-2 ir HT-2 koncentraciją maisto produktuose, atsižvelgiant į naujausius paplitimo duomenis. Tačiau, kadangi turima labai nedaug duomenų apie modifikuotų formų toksinų T-2 ir HT-2 buvimą ir nėra įprasto jų analizės metodo, šiuo metu didžiausia leidžiamoji koncentracija nustatoma tik toksinų T-2 ir HT-2 sumai;
- (8) siekiant užtikrinti, kad būtų taikoma geroji žemės ūkio praktika siekiant kuo labiau sumažinti toksinų T-2 ir HT-2 kieki grūduose, svarbu nustatyti didžiausią leidžiamąją koncentraciją neperdirbtiems grūdams. Kadangi neapdorotos avižos prieš malimą arba prieš jas naudojant grūdų produktuose, pateikiamuose rinkai galutiniam vartotojui, pateikiamos rinkai su lukštu, didžiausia toksinų T-2 ir HT-2 koncentracija neapdorotose avižose turėtų būti taikoma neperdirbtoms avižoms su lukštu, net jei lukštas yra nevalgomas;
- (9) kadangi toksinų T-2 ir HT-2 kiekis yra didžiausias avižose, svarbu dėti daugiau pastangų siekiant dar labiau sumažinti toksinų T-2 ir HT-2 kieki avižose ir kad Komisija būtų informuota apie padarytą pažangą ir naujus paplitimo duomenis, siekiant ateityje sumažinti didžiausią leidžiamąją toksinų T-2 ir HT-2 koncentraciją avižose ir avižų produktuose;
- (10) todėl Reglamentas (ES) 2023/915 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (11) tikslinga numatyti pereinamąjį laikotarpį maisto produktams, teisėtai pateiktiems rinkai iki šio reglamento taikymo pradžios dienos, atsižvelgiant į tai, kad tam tikrų maisto produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, galiojimo laikas yra ilgas;
- (12) kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų pasirengti taikyti šiuo reglamentu nustatytas naujas taisykles, tikslinga nustatyti pagrįstą laikotarpį, taikytiną iki tol, kol bus pradėta taikyti nauja didžiausia leidžiamoji koncentracija;
- (13) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2023/915 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 8 straipsnis papildomas šia 5 dalimi:

„5. Valstybės narės ir suinteresuotosios šalys iki 2028 m. sausio 1 d. praneša Komisijai apie atliktų tyrimų rezultatus ir pažangą, padarytą taikant prevencines priemones avižų ir avižų produktų užteršimui toksinais T-2 ir HT-2 sumažinti.

Valstybės narės ir suinteresuotosios šalys reguliariai praneša Tarnybai duomenis apie toksinų T-2 ir HT-2 paplitimą avižose ir avižų produktuose.“;

- 2) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Priede išvardyti maisto produktai, teisėtai pateikti rinkai iki 2024 m. liepos 1 d., gali likti rinkoje iki jų minimalaus tinkamumo vartoti termino arba nuorodoje „Tinka vartoti iki ... (data)“ nurodyto termino.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. balandžio 9 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

Reglamento (ES) 2023/915 I priedo 1 skirsnis (**Mikotoksinai**) papildomas šiuo 1.9 įrašu (toksinai T-2 ir HT-2):

„1.9	Toksinai T-2 ir HT-2	Didžiausia leidžiama koncentracija (µg/kg)	Pastabos
		Toksinų T-2 ir HT-2 suma	Toksinų T-2 ir HT-2 sumos didžiausia leidžiama koncentracija reiškia žemutinę ribinę koncentraciją, apskaičiuojamą darant prielaidą, kad visos žemiau kiekybinio nustatymo ribos esančios vertės yra nulinės.
1.9.1	Neperdirbti grūdai, išskyrus 1.9.1.1, 1.9.1.2, 1.9.1.3 ir 1.9.1.4 punktuose išvardytus produktus	50	Išskyrus neperdirbtus kukurūzus, skirtus perdirbti drėgnojo malimo būdu, ir ryžius. Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma neperdirbtiems grūdams, pateiktiems rinkai prieš pat pirmąjį perdirbimo etapą ⁽⁶⁾ .
1.9.1.1	Neperdirbti salykliniai miežių grūdai	200	Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma neperdirbtiems salykliniams miežių grūdams, pateiktiems rinkai prieš pat pirmąjį perdirbimo etapą ⁽⁶⁾ .
1.9.1.2	Neperdirbti miežių grūdai, išskyrus salyklinius miežių grūdus	150	Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma neperdirbtiems miežių grūdams, pateiktiems rinkai prieš pat pirmąjį perdirbimo etapą ⁽⁶⁾ .
1.9.1.3	Neperdirbti kukurūzai ir neperdirbti kietųjų kviečių grūdai	100	Išskyrus neperdirbtus kukurūzus, kurie aiškiai, t. y. dėl ženklinimo ar paskirties, skirti naudoti tik drėgnojo malimo procese (krakmolo gamybai). Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma neperdirbtiems kukurūzams ir neperdirbtiems kietųjų kviečių grūdams, pateiktiems rinkai prieš pat pirmąjį perdirbimo etapą ⁽⁶⁾ .
1.9.1.4	Neperdirbtos avižos su nevalgomu lukštu	1 250	Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma neperdirbtoms avižoms su lukštu, pateiktoms rinkai pirmojo etapo perdirbimui atlikti ⁽⁶⁾ . Didžiausia leidžiama koncentracija taikoma avižoms su nevalgomu lukštu.
1.9.2	Grūdai, pateikiami rinkai galutiniam vartotojui, išskyrus 1.9.2.1 ir 1.9.2.2 punktuose išvardytus produktus	20	Išskyrus ryžius.
1.9.2.1	Avižos, pateikiamos rinkai galutiniam vartotojui	100	
1.9.2.2	Miežiai, kukurūzai ir kietieji kviečiai, pateikiami rinkai galutiniam vartotojui	50	

1.9.3	Grūdų malimo produktai, išskyrus 1.9.3.1 ir 1.9.3.2 punktuose išvardytus produktus	20	Išskyrus ryžių malimo produktus.
1.9.3.1	Avižų (įskaitant avižų sėlenas) malimo produktai	100	
1.9.3.2	Javų, išskyrus avižas, sėlenos ir kukurūzų malimo produktai	50	
1.9.4	Kepiniai, išskyrus 1.9.5 punkte išvardytus produktus, makaronai, javų užkandžiai ir pusryčių javainiai, išskyrus 1.9.6, 1.9.7 ir 1.9.8 punktuose išvardytus produktus	20	Išskyrus ryžių produktus. Įskaitant mažus kepyklos gaminius. Makaronai reiškia (sausus) makaronus, kuriuose vanduo sudaro apytikriai 12 proc.
1.9.5	Kepiniai, kurių sudėtyje yra ne mažiau kaip 90 % avižų malimo produktų	100	Išskyrus ryžių produktus. Įskaitant mažus kepyklos gaminius.
1.9.6	Avižiniai dribsniai	100	
1.9.7	Pusryčių javainiai, kurių ne mažiau kaip 50 % masės sudaro javų sėlenos, avižų grūdų malimo produktai, kukurūzų grūdų malimo produktai, sveikų avižų grūdai, miežių grūdai, kukurūzų arba kietųjų kviečių grūdai, ir mažiau kaip 40 % masės sudaro avižų grūdų malimo produktai ir sveikų avižų grūdai	50	
1.9.8	Pusryčių javainiai, kurių ne mažiau kaip 50 % masės sudaro javų sėlenos, avižų grūdų malimo produktai, kukurūzų grūdų malimo produktai, sveikų avižų grūdai, miežių grūdai, kukurūzų arba kietųjų kviečių grūdai, ir ne mažiau kaip 40 % masės sudaro avižų grūdų malimo produktai ir sveikų avižų grūdai	75	
1.9.9	Kūdikių maistas ir kūdikiams bei mažiems vaikams skirti perdirbti grūdiniai maisto produktai ⁽³⁾	10	Išskyrus ryžių produktus. Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma rinkai pateikto produkto sausajai medžiagai ⁽³⁾ .
1.9.10	Kūdikiams ir mažiems vaikams skirti specialiosios medicininės paskirties maisto produktai ⁽³⁾	10	Išskyrus ryžių produktus. Didžiausia leidžiamoji koncentracija taikoma rinkai pateikto produkto sausajai medžiagai ⁽³⁾ ."